

Євген УДІН,
заслужений художник України

Відродно, що традиції малярського мистецтва старовинного Кременця відроджуються, продовжуються і знаходять щораз нове вираження. Так, виставка робіт жіночого мистецького гурту «Палітра» (керівник Тетяна Балбус) експонувалася в Тернополі у картинній галереї «Мистецька палітра» бібліотеки для юнацтва. В експозиції представлено 32 картини різних жанрів і технік виконання. У виставці брали участь Тетяна Балбус, Олександра Панфілова, Богдана Гуменюк, Юлія Трачук, Іванна Погонець, Катерина Склярчук, Марія Швед, Наталя Волянчук, Олена Павлович.

Художні твори «Палітри» — ніжні та романтичні, яскраві і неповторні, бо створені тендітними жіночими руками учасниць гурту. Кожна з них має власний стиль у мистецтві, улюблені мотиви зображення, використовує свої матеріали та техніки виконання. У картинній галереї звучали теплі слова в їх адресу і красива музика, яку подарували студентки Тернопільського музичного училища їм. Соломії Крушельницької. Тут разом із гостями роботами гурту милувалися і висловлювали свої думки та побажання заслужені художники України Євген Удін (автор замітки) та Ярослав Омелян, заслужений майстер народної творчості України Антон Гриб, відомий тернопільський художник Юрій Чумаков.

СПІДАМИ ВЕРНІСАЖІВ КРЕМЕНЕЦЬКОЇ «ПАЛІТРИ»

Художниці розповіли, як їм вдається відображати у своїх творах навколишній світ, де кожний новий день, кожний схід сонця —

У Вишнівецькому замку відбулося відкриття ще однієї виставки художніх робіт «Палітра». На її відкритті художниць привітали

це неповторне диво, казка, краса світу, в якому хочеться без кінця дивитися на розквітлу черемху, вдихати п'яний запах бузку, милуватися яскравою веселкою, яка виграє в небі після весняного грозового дощу...

директор Будинку культури Євгенія Качан, вишнівецькі художники Ігор Зеленевиц, Роман Навроцький, Андрій Присяжнюк, директор Професійного ліцею Василь Мороз і його студенти, наукові працівники Вишнівецького

відділення національного заповідника «Замки Тернопілля» Микола Кибалюк і Любов Шиян.

Традиція експонування робіт сучасних художників у Замку започаткована нещодавно, з відкриттям нового залу для проведення виставок, тут особливо вітаються прагнення молодих художників поділитися своєю творчістю. За словами працівників музею, підтримка сучасного мистецтва дуже важлива, оскільки відтворення Вишнівецького замку неможливе без підтримки традицій, без живого спілкування, без того ланцюжка, який поєднує минуле з майбутнім.

Художники відмітили, що протягом кількох десятиліть в Україні був особливо популярним академізм, а нині поширене поєднання стилів, абстракціонізм та використання авторських технік, «Європа відходить від академізму. Все більшою популярністю користуються абстракції, композиції з кольорових плям». Серед експонованих робіт виокремили архітектурні пейзажі, акварелі, декоративні композиції, різноманітність стилів та індивідуальність мистиків. Побажали учасницям гурту «Палітра» працювати з великими форматами, відійти від академічних постановок та композицій, поекспериментувати з кольоровою гамою, оскільки культура кольору — дуже тонка річ, і лише за допомогою поєднання барв можна сказати дуже багато.

Олександра ПАНФІЛОВА,
кандидат мистецтвознавства

СТАРОВИННИЙ КРЕМЕНЕЦЬ НА ПОЛОТНАХ МИКОЛИ ПАЗІЗІНА

Серед важливих подій мистецького життя осіннього Кременця найбільш знаменною стало відкриття у виставковій залі Кременецького краєзнавчого музею персональної тематичної виставки заслуженого художника України, члена Національної спілки художників України Миколи Пазізіна. До слова, художник зарекомендував себе в галузях станкового живопису та рисунка, його роботи знаходяться у численних музеях, державних установах та колекціях України, Росії, Польщі, Італії, Австрії, Чехії, Словаччини, Німеччини, Франції, Ізраїлю, Англії, Австралії, Канади, США. Творча біографія митця налічує більше 300 обласних, всеукраїнських та міжнародних виставок, з них 50 — персональних і майже 100 — за кордоном.

Особливим сюрпризом для місцевих поціновувачів мистецтва майстром була обрана кременецька тематика експозиції творів. Іменитий художник не вперше демонструє свої роботи в Кременці. Закоханий у колоритне затишне містечко, він упродовж 37 років відтворює його у своїх плернерних працях. Окрім діючої виставки, у творчому доробку художника зустрічаємо «Кременець — місто Юліуша Словацького», «Мій Кременець», які красномовно звеличують красу нашого краю. Ошатне волинське містечко постає на живописних полотнах художника у всій своїй мальовничій привабливості: осяяне сонячними ранковими променями, омите весняними дощами, оповите в язиках осінніми туманами, поетичне і неповторне. Разом із митцем ми крокуємо бруківкою звивистих завулків, милуємося старовинною архітектурою, мандруємо зеленими пагорбами гір, вдихаємо витончену атмосферу міста. Кременець М. Пазізіна особливий — наче відгомін його славного минулого, місця творчих злетів і досягнень художників-авангардистів дорадянського періоду.

Варто пригадати, що Кременець здавна приваблював художників. Його популярність зросла у передвоєнний період ХХ століття, коли він у лічені роки став постійним місцем проведення літніх плернерів передової мистецької еліти Польщі.

Становленню міста як потужного художнього центру та його добрій репутації у малярських колах значною мірою сприяла діяльність відновленого Кременецького ліцею. Тогочасне місто зберегло чудові зразки дерев'яної архітектури ХVIII і ХІХ століть, які у поєднанні з комплексом барокових поєзуйських будівель гармонійно вписувались у ландшафт Кременецьких гір. Митці, які побували тут, часто переїжджали сюди на проживання. Ними була започаткована картинна галерея Кременецького ліцею. Згодом Краківська академія мистецтв обирає Кременець місцем постійних плернерів. Саме з цього моменту його згадують у мистецтвознавчих джерелах як художній осередок, сполучну ланку українсько-польських мистецьких взаємин.

Для творчих кіл 30-х років ХХ століття характерними є групові утворення («за інтересами») плеяди художників, які намагалися концептуалізувати власну творчість і процес проведення виставок: виставка як акція, акція як подія, подія як можливість творчого росту. У Кременці перебували знамениті польські художники-авангардисти з груп «Zwornik», «Komitet Paryski» (капісти), «Linea», об'єднання Grupy Dziesięciu та інші, котрі мали вплив на формування естетично-мистецького світогляду багатьох українських митців. Всі вони захоплювались французьким імпресіонізмом та новаторським постімпресіонізмом і вважали основним завданням живопису висвітлення творчих ідей за допомогою елементів колористики. Завдяки ним у цей період на теренах тогочасної Польщі фактично не було жодної значної виставки без кременецьких пейзажів.

Кременець, як потужний мистецький осередок, перебував у стані безперервного напруженого пошуку, прагнучи не тільки відображати, але й формувати притаманними йому засобами нові риси культурного життя. Масштабність та значущість процесу підтверджується і тим, що він охопив усі без винятку сфери і жанри художньої творчості та перетворив місто на своєрідний художній фестиваль, де, крім виставок творів образотворчого мистецтва, педагогічної творчої діяльності, відбувалися також супутні літературно-музичні акції. За роками своєї діяльності кременецька мистецька школа не могла зрівнятися з такими художніми центрами, як Львів, Київ, Вільно, Краків, проте її вагомий роль у професійній підготовці митців та піднесенні духовно-мистецької спадщини залишається беззаперечною. У наш час частина творів з кременецьких плернерів, крім Кременця, знаходиться у музеях та приватних збірниках Кракова, Варшави, Вроцлава, Любліна, Тернополя, Львова.

Живописний доробок нашого славного земляка Миколи Пазізіна є не лише зразком клопіткої праці, високої художньої майстерності, а й відгомонам славних традицій, непорушним зв'язком між творцями різних епох. Як і шановані колористи епохи модерну, наш сучасник акцентує увагу саме на плернерних роботах, які якнайяскравіше змальовують неповторність нашого рідного міста.

«Замок» — газета КОГПА ім. Тараса Шевченка
Видається українською мовою.
Свідоцтво ТР №422-22Р, 05.12.2006 р.
Індекс 96492
Засновник і видавець: трудовий колектив
КОГПА ім. Тараса Шевченка

Наш розрахунковий рахунок:
35427008001808
МФО 838012
УДК в Тернопільській області
ЗКПО 02125556

Головний редактор
Анатолій БАГНЮК
Літературний редактор,
відповідальний секретар
Ніна БАГНЮК

Редактор-дизайнер
Сергій ЮРЧУК
Художньо-технічний редактор
Валентина КАЩУК
Фотохудожник
Петро ДАНИЛЮК

Видруковано
у друкарні «Від і до»
м.Чернівці,
вул. Заводська, 37в
Наклад 1000 прим.

Наша адреса: 47003,
вул. Ліцейна, 1,
м.Кременець,
Тернопільська обл.